

Warszawa, dnia 05 lutego 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD2.054.20.2017.MWJ

Dotyczy interpelacji nr 17782

Pan
Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na przekazaną przez Wicemarszałek Sejmu, Panią Barbarę Dolniak interpelację nr 17782 Pana Posła Andrzeja Matusiewicza „*w sprawie opodatkowania odszkodowań wypłacanych rolnikowi indywidualnemu za szkody wyrządzone przez bobry na tzw. odlogu tj. gruncie niesłużącym do prowadzonej działalności rolniczej*“, uprzejmie informuję, że odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez zwierzęta takie jak żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie, bobry, wynika z ustawy o ochronie przyrody¹.

W piśmie z dnia 2 lutego 2018 r.² Minister Środowiska poinformował, że oględzin i szacowania szkód, a także ustalenia wysokości odszkodowania i jego wypłaty, dokonuje właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, zgodnie z art. 126 ustawy o ochronie przyrody. Minister Środowiska wskazał, że regionalni dyrektorzy ochrony środowiska podczas procedury szacowania i wypłacania odszkodowania za szkody powodowane przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową opierają się na zasadach zawartych w ww. ustawie oraz w art. 6, art. 917 i art. 918 ustawy Kodeks cywilny³. Natomiast szczegółowy sposób szacowania szkód przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska określany jest w zarządzeniach wewnętrznych tych organów.

Na gruncie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych⁴ otrzymane odszkodowanie nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym w przypadku, gdy dotyczy szkody wyrządzonej przez ww. zwierzęta, w tym bobry, w prowadzonej działalności rolniczej. W takim przypadku odszkodowanie jest zaliczane do przychodów z działalności rolniczej.

W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych działalność rolnicza jest zdefiniowana w art. 2 ust. 2 i jest to, co do zasady, działalność polegająca na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu. Szkody wyrządzone przez bobry wpływają na zmniejszenie przychodów z działalności

¹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm.).

² Pismo nr DOP-WOŚ.070.3.2018.MD 558437.1507339.1154024.

³ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. z 2017 poz. 459, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z późn. zm.).

rolniczej. Odszkodowanie ma na celu rekompensatę tych strat. Odszkodowanie to powoduje, że osoba je otrzymująca ma możliwość uzyskania przychodów z działalności rolniczej w takiej wysokości, w jakiej uzyskałaby te przychody, gdyby zwierzęta szkody nie wyrządziły.

Jeżeli otrzymane odszkodowanie nie jest zaliczane do przychodów z działalności rolniczej to jego skutki w podatku dochodowym należy rozpatrywać w kontekście zwolnienia przedmiotowego określonego w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Z literalnego brzmienia art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wynika, że aby zwolnienie mogło mieć zastosowanie zasady lub wysokość odszkodowania winny wynikać wprost z przepisów ustaw lub aktów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw. Oznacza to, że przepisy prawa (ustawy lub akty wykonawcze) winny w sposób jednoznaczny określać bądź wysokość odszkodowania bądź zasady, których zastosowanie pozwoli w sposób jednoznaczny określić wysokość odszkodowania.

W obowiązującym stanie prawnym przesłanki te nie są spełnione, co oznacza, że przedmiotowe odszkodowanie stanowi przychód z innych źródeł, o którym mowa w art. 20 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przychód ten należy uwzględnić w zeznaniu PIT-36 i obliczyć należny podatek. W konsekwencji takiego rozwiązania na podmiocie dokonującym wypłaty odszkodowania ciąży obowiązek wystawienia informacji PIT-8C zgodnie z dyspozycją art. 42a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Niemniej jednak należy mieć na uwadze wynikającą z pisma z dnia 2 lutego 2018 r. deklarację Ministra Środowiska, że prowadzi proces legislacyjny mający na celu wydanie rozporządzenia *w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową*. W ocenie Ministra Środowiska, poza uregulowaniem zagadnień natury merytorycznej w ramach szacowania szkód i wypłaty odszkodowań, wydanie rozporządzenia pozwoli na wyrównanie traktowania osób fizycznych otrzymujących odszkodowania za szkody powodowane przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną z punktu widzenia przepisów podatkowych tj. pozwoli na zastosowanie do przedmiotowego odszkodowania zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wskazując, że rozporządzenie oczekuje na skierowanie do publikacji, Minister Środowiska poinformował jednocześnie, że ogólna wartość odszkodowań wypłaconych za szkody wyrządzone przez bobry w 2016 r. wyniosła 17384,3 tys. zł. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie posiada informacji o skali wypłaconych odszkodowań za szkody wyrządzane na gruntach nieużytkowanych rolniczo.

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Spraw Parlamentarnych
2. Biuro Ministra w MF

Z wyrazami szacunku,

z upoważnienia Ministra Finansów

Paweł Gruza

Podsekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/